

SẢN PHẨM TÔM (HS 160520) – THỊ TRƯỜNG ĐỨC CÁC YÊU CẦU TIẾP CẬN THỊ TRƯỜNG

1. Bạn cần biết gì?

Người mua hàng châu Âu sẽ có rất nhiều yêu cầu cho các sản phẩm của bạn và công ty bạn phải đáp ứng được các yêu cầu đó trước khi được phép thâm nhập vào thị trường châu Âu. Đối với tất cả các sản phẩm thực phẩm, bao gồm tôm (HS.160520), người mua hàng châu Âu hầu hết đều quan tâm đến vấn đề sức khỏe và an toàn của người tiêu dùng châu Âu. Các yêu cầu này bao gồm:

- Tuân thủ đúng theo pháp luật về thực phẩm châu Âu (các vấn đề về an toàn thực phẩm): General Food Law: http://ec.europa.eu/food/food/foodlaw/index_en.htm

Không tuân thủ luật lệ này có thể đưa đến hậu quả là các sản phẩm của bạn sẽ bị mất thị trường hay không thể thâm nhập toàn bộ thị trường châu Âu.

Pháp luật chuyên biệt về an toàn đối với cá và sản phẩm cá, và thủy hải sản được xem là quan trọng nhất, và phải tuân thủ theo các yêu cầu quan trọng và liên quan đến sức khỏe, đó là:

- Tiêu chuẩn sức khỏe được chấp nhận của quốc gia: <http://www.useu.be/agri/foodsaf.html>
- Cơ sở chấp nhận:
 - + <http://circa.europa.eu/irc/sanco/vets/info/data/listes/ffp.html>
 - + <http://circa.europa.eu/irc/sanco/vets/info/data/listes/lbm.html>
- Chứng nhận sức khỏe, kiểm tra sức khỏe
- Chứng nhận vệ sinh: yêu cầu chứng nhận sức khỏe đối với hải sản yêu cầu phân biệt giữa hải sản và sản phẩm nuôi trồng thủy sản. Một trong những mục tiêu của những giấy chứng nhận này về mặt đánh giá rủi ro là đo tỷ lệ kim loại nặng trong thủy sản (đặc biệt trong sản phẩm nuôi trồng thủy sản) để phù hợp với các tiêu chuẩn an toàn chung.

Việc xuất trình giấy chứng nhận là bắt buộc đối với tất cả các cửa khẩu của các nước trong khối, nhưng quá trình thống nhất hóa vẫn chưa hoàn thành. Do đó, một số các quy định và yêu cầu đối với hàng hóa nhập khẩu riêng của các nước thành viên vẫn còn tiếp tục được áp dụng. Nhà nhập khẩu có thể kiểm tra hàng hóa trước khi đưa vào làm thủ tục hải quan nhằm mục đích kiểm kê.

Tuy nhiên, sản phẩm nhập khẩu không thể được hoàn tất thủ tục hải quan nếu chưa cung cấp đầy đủ các chứng từ vận chuyển và phí hải quan, thuế giá trị gia tăng và một số loại thuế khác áp dụng đối với hàng nhập khẩu. Nhà nhập khẩu phải chịu trách nhiệm hoàn tất các thủ tục trong suốt quá trình thông quan.

- Tài liệu chứng minh nguồn gốc xuất xứ (dò tìm nguồn gốc)

Ngoài ra còn có các yêu cầu khác nữa như là các điều kiện làm việc và quản lý môi trường có thể khác nhau từ người mua này đến người mua khác. Tuy nhiên, bạn sẽ nhận thấy những khía cạnh giống nhau trong các yêu cầu của họ. Đó là vấn đề buộc phải chú ý đến các yêu cầu tối thiểu có thể chấp nhận được ở châu Âu, ví dụ như là chú ý đến các điều

kiện xã hội để giảm đến mức tối thiểu các rủi ro của bạn về việc không thể thâm nhập vào thị trường.

Hãy chú ý rằng các công ty EU thường sẵn sàng trợ giúp các nhà cung cấp để đáp ứng được các yêu cầu khi mà các yêu cầu đó là những yêu cầu không dựa trên luật pháp. Tuy nhiên, với kiến thức tốt bạn sẽ có nhiều cơ hội tìm được nhà mua hàng ở châu Âu.

2. Từng bước tiếp cận thị trường

Để có được khái niệm tổng quát về tài liệu cần thiết, nên tham khảo các website của CBI và EU:

- www.cbi.eu/marketinfo, dùng category để tìm kiếm “fish+EU” và lựa chọn các tài liệu liên quan đến pháp luật EU về các sản phẩm cá và thủy hải sản:
- Kiểm tra y sức khỏe đối với các sản phẩm cá và thủy hải sản dự kiến người tiêu dùng sẽ chịu tác động trực tiếp phải tuân thủ theo (EU/DE):
 - + http://www.cbi.eu/marketinfo/cbi/docs/eu_legislation_general_food_law
 - + http://www.cbi.eu/marketinfo/cbi/docs/eu_legislation_hygiene_of_foodstuffs_incl_haccp
 - + http://www.cbi.eu/marketinfo/cbi/docs/eu_legislation_hygiene_of_foodstuffs_incl_haccp
 - + Nhãn mác cho sản phẩm thực phẩm (EU/DE):
http://www.cbi.eu/marketinfo/cbi/docs/germany_legislation_food_labelling_including_nutrition_and_allergens_labelling
 - + Các sản phẩm từ sản xuất hữu cơ (EU/DE)
- Tài liệu hướng dẫn về các điều kiện nhập khẩu:
http://ec.europa.eu/food/international/trade/im_cond_fish_en.pdf
- Website of DG Sanco -
http://ec.europa.eu/food/animal/animalproducts/aquaculture/index_en.htm
- Kiểm tra qua trang web của EU Export Helpdesk - <http://exporthelp.europa.eu/>, chọn mục Requirements and Taxes, chọn mã HS code hoặc tìm kiếm bằng từ khóa, điền vào origin country (Vietnam) and destination country - quốc gia xuất đến (Germany)
- Hãy xem chi tiết và bạn có thể rút ra các yêu cầu liên quan đến luật pháp:
- Các sản phẩm chỉ có thể được phép nhập khẩu vào EU nếu chúng có nguồn gốc chính thức được chấp thuận từ quốc gia thứ ba bao gồm cả một danh sách xác thực của các quốc gia có đủ tư cách để lựa chọn cho sản phẩm có liên quan, được đính kèm theo các chứng nhận sức khỏe phù hợp, và tiếp theo là bắt buộc kiểm tra tại trạm kiểm soát biên giới của quốc gia thành viên.
- Yêu cầu chung về sản xuất và tiếp thị các sản phẩm thủy hải sản tại EU được quy định tại Council Regulation 852/2004 về vệ sinh thực phẩm và Council Regulation 853/2004 quy định cụ thể các nguyên tắc về vệ sinh thực phẩm có nguồn gốc từ động vật. Danh sách các quốc gia và cơ sở đã được phê chuẩn hội đủ tiêu chuẩn xuất khẩu sang EU có tại http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/establishments/third_country/.

- Quy định (EC) 854/2004: Kiểm tra các sản phẩm động vật, đưa ra một vài ví dụ về chứng nhận sức khỏe cần thiết. (Liên hệ với các dữ liệu nói trên trong trang web CBI).

- **Các yêu cầu về y tế:**

Tất cả các sản phẩm thủy hải sản được nhập khẩu vào EU phải đáp ứng các yêu cầu về y tế và thú y. Vì vậy, với mỗi lô hàng thủy hải sản phải kèm theo chứng chỉ y tế. Mọi thông tin về các chứng chỉ và yêu cầu y tế, có sẵn tại trang web của Tổng cục Bảo vệ Sức khỏe và tiêu dùng Ủy ban Châu Âu:

http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/index_en.htm.

- **Dán nhãn sản phẩm thủy hải sản:**

Từ tháng 01/2002, sản phẩm thủy hải sản được bán bởi các nhà bán lẻ tại EU phải được kèm theo thông tin về sản phẩm như tên, nguồn gốc xuất xứ (khu vực đánh bắt và phương pháp sản xuất (đánh bắt trên biển, đánh bắt trong vùng nước nội địa, chăn nuôi) trên bao bì. Thông tin này phải có sẵn tại mỗi giai đoạn của tiếp thị sản phẩm và phải được đăng tải trên nhãn mác, bao bì hoặc tài liệu thương mại kèm theo như hóa đơn. Yêu cầu này có trong Quy chế Ủy ban (EC) No 2065/2001. Các sản phẩm bên ngoài được bán tại thị trường EU phải được kèm theo các thông tin sau: nước sản xuất, tên khoa học và tên thương mại của sản phẩm, phương thức trình bày, thể loại kích thước, trọng lượng sản phẩm chứa trong bao bì, ngày phân loại, ngày gửi, tên và địa chỉ của người gửi hàng. Quy định này được áp dụng cho các sản phẩm thủy hải sản tại Chương 3 của Danh mục hỗn hợp thuế hải quan Combined Nomenclature for customs duties (mã HS 03, HS 16, xem phụ lục A) không phân biệt nguồn gốc của chúng và có hoặc không đóng gói sẵn.

Để biết thêm thông tin về pháp luật về an toàn thực phẩm đối với các sản phẩm có nguồn gốc động vật, hãy truy cập website của CBI <http://www.cbi.eu/marketinfo>, hoặc Tổng quan về tất cả các thông tin về điều kiện nhập khẩu các sản phẩm thực phẩm có tại web của Tổng cục Bảo vệ Sức khỏe và tiêu dung Ủy ban Châu Âu: http://ec.europa.eu/food/international/trade/index_en.htm.

- **An toàn chất lượng sản phẩm:**

Hiện nay, một số lượng ngày càng tăng người tiêu dùng không chỉ mong đợi thực phẩm an toàn và chất lượng cao, mà còn quan tâm tới tính bền vững cho môi trường và xã hội. Điều này có nghĩa là người tiêu dùng muốn được đảm bảo rằng an toàn, chất lượng, các khía cạnh môi trường và xã hội của sản phẩm được giám sát và quản lý theo đúng toàn bộ chuỗi cung ứng sản phẩm. Để đáp lại, các tiêu chuẩn thị trường đã được phát triển để cung cấp đầy đủ trách nhiệm giải trình cho phương pháp đánh bắt cá có trách nhiệm và cho an toàn và chất lượng của sản phẩm thủy hải sản cung cấp cho nhà bán lẻ. Những tiêu chuẩn này đang nhanh chóng giành được vị trí quan trọng tại EU. Chúng được thấy rõ nhất tại các nước Bắc Âu.

Hệ thống chất lượng dựa trên thị trường quan trọng nhất trong sản xuất và nuôi trồng thủy hải sản đối với các nước đang phát triển là:

- + Global GAP có tích hợp Tiêu chuẩn Bảo hiểm trang trại cho sản xuất nuôi trồng thủy sản.
- + Hội đồng quản lý Biển (MSC)
- + Khối liên minh nuôi trồng thủy sản toàn cầu (GAA)

- + Hội đồng quản lý nuôi trồng thủy sản dự kiến hoạt động vào năm 2011

Bên cạnh giá cả, chất lượng là yếu tố cạnh tranh quan trọng nhất. Chất lượng ở đây không chỉ là chất lượng sản phẩm, nó còn bao hàm rộng hơn gồm những quyết định trong quản lý, độ tin cậy trong việc giao hàng, sự chuyên nghiệp trong truyền thông, khả năng học hỏi và thích ứng cũng là những tiêu chuẩn chất lượng quan trọng. Hơn nữa, duy trì chất lượng đã được thống nhất là cần thiết để xây dựng một mối quan hệ kinh doanh lâu dài với các đối tác tại EU.

- **Logistics và đóng gói bao bì:**

Sản phẩm thủy hải sản rất dễ hỏng và việc xử lý sản phẩm một cách thích hợp trong quá trình lưu trữ và vận chuyển là vô cùng quan trọng để tránh khỏi những rủi ro ảnh hưởng tới an toàn thực phẩm. Những rủi ro này chủ yếu liên quan tới sự nhiễm khuẩn, ôi thiu, hư hỏng của sản phẩm. Do đó, việc làm lạnh hoặc đông lạnh thủy hải sản càng sớm càng tốt ngay sau khi đánh bắt hoặc thu hoạch là rất quan trọng. Nhưng đây là một nhiệm vụ khó khăn trong việc đánh bắt thủy hải sản tại các nước đang phát triển vì các thiết bị làm lạnh, đông lạnh không phải luôn luôn có mặt tại nơi cập bến. Việc duy trì dây chuyền đông lạnh trong suốt quá trình thu gom, lưu giữ và vận chuyển là một vấn đề lớn thuộc về hậu cần (Logistics). Hãy kiểm tra xem công ty của bạn và các đối tác giao nhận vận chuyển của bạn có khả năng quản lý dây chuyền giữ lạnh hàng hóa được không. Nếu có thể, hãy sử dụng máy ghi nhiệt độ để kiểm tra xem hàng hóa của bạn trong suốt chuyến đi có được vận chuyển trong điều kiện khí hậu tối ưu không. Hơn nữa, lựa chọn bao bì đóng gói thích hợp là cần thiết để bảo vệ sự an toàn và chất lượng của sản phẩm. Các nước xuất khẩu nên thường xuyên bàn bạc cách thức đóng gói bao bì thích hợp với các đối tác thương mại hoặc các tổ chức tại Châu Âu. Một số sản phẩm thủy hải sản xuất khẩu đã được vận chuyển trực tiếp tới tay người tiêu dùng (thông qua nhà bán lẻ hoặc dịch vụ thực phẩm) và nhà nhập khẩu có thể muốn việc in ấn nhãn mác trên hộp, bao bì được thực hiện tại nước xuất khẩu.

- Nếu bạn có bất kỳ câu hỏi nào, có thể liên hệ hoặc vào trang web của:
 - + CBI – Email: marketaccess@cbi.eu – Website: <http://www.cbi.eu>
 - + EU Helpdesk - <http://exporthelp.europa.eu/hdinforequest/index.cfm?languageId=EN>
 - + Vasep – <http://vasep.com.vn> – Email: vasep-org@hcm.vnn.vn; vasep@fpt.vn; vietfish@hcm.vnn.vn;
 - + ITPC – <http://itpc.hochiminhcity.gov.vn> – Email: itpc@hcm.vnn.vn

Một vài lời khuyên

Hãy nhìn vào hệ thống cảnh báo của các sản phẩm hỏng để xem sản phẩm nào cần được kiểm tra lại: http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/reports/week01-2006_en.pdf

Các tài liệu hướng dẫn

- Hướng dẫn giải thích về các điều kiện nhập khẩu EU đối với các sản phẩm cá và thủy sản: http://ec.europa.eu/food/international/trade/im_cond_fish_en.pdf
- Hướng dẫn giải thích Nghị quyết 2003/804/EC (động vật than mềm) and 2003/858/EC (cá) về chứng nhận harmonised đối với việc nhập khẩu động vật nuôi trồng thủy sản từ các quốc gia thứ ba:

http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/aquaculture/guidelines_certificates_aquaculture.pdf

- Hướng dẫn thi hành các điều khoản số 11, 12, 16, 17, 18, 19 và 20 của Quy định (EC) số 178/2002 về Luật thực phẩm chung. Kết luận của Ban Thường trực về chuỗi thực phẩm và sức khỏe động vật:

http://ec.europa.eu/food/food/foodlaw/guidance/guidance_rev_7_en.pdf

- Các câu hỏi liên quan đến các yêu cầu nhập khẩu và luật lệ mới về vệ sinh thực phẩm và kiểm tra thực phẩm:

http://ec.europa.eu/food/international/trade/interpretation_imports.pdf

- Tài liệu hướng dẫn v/v bổ sung những điều khoản của Quy định (EC) số 852/2004 về vệ sinh thực phẩm:

http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/hygienelegislation/guidance_doc_852-2004_en.pdf

- Tài liệu hướng dẫn v/ bổ sung những điều khoản của Quy định (EC) số 852/2004 về vệ sinh thực phẩm có nguồn gốc động vật:

http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/hygienelegislation/guidance_doc_853-2004_en.pdf

- Tài liệu hướng dẫn bổ sung thủ tục dựa trên các nguyên tắc HACCP, và dựa trên các điều kiện thuận lợi để bổ sung các nguyên tắc HACCP trong việc kinh doanh thực phẩm:

http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/hygienelegislation/guidance_doc_haccp_en.pdf

- Để biết thêm thông tin về thị trường nhập khẩu các sản phẩm thủy hải sản của EU, vào website: <http://epp.eurostat.ec.eu.int>. Hoặc <http://exporthelp.europa.eu> (vào mục Trade Statistics)

- Hướng dẫn tổng quát về các quy tắc nhập khẩu và quá cảnh cho các sản phẩm động vật và động vật sống từ các quốc gia thứ ba:

http://ec.europa.eu/food/international/trade/guide_thirdcountries2006_en.pdf

- Các câu hỏi và câu trả lời về các chất cặn bã và chất gây ô nhiễm trong thực phẩm:

http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/residues/fcr_qanda_en.pdf

- Các câu hỏi và trả lời về các quy định liên quan đến sản phẩm biến đổi gen (GMOs) ở EU: http://ec.europa.eu/food/food/biotechnology/gmfood/qanda_en.htm

- Giải thích để hướng dẫn cho người đọc về các tài liệu luật pháp EU liên quan đến thực phẩm: http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/foodcontact/practical_guide_en.pdf